

CInMED

Institut za lijekove
i medicinska sredstva Crne Gore

**IZVJEŠTAJ O POTROŠNJI LJEKOVA
U CRNOJ GORI
2012. GODINA**

Na osnovu člana 93 i 107 Zakona o lijekovima („Sl.list CG”, br. 56/11) i Pravilnika o obliku, sadržaju, periodu za koji se dostavlja i načinu dostavljanja izvještaja o prodaji lijekova („Sl.list CG“, br. 02/13), Agencija za lijekove i medicinska sredstva je izradila izvještaj o potrošnji lijekova u Crnoj Gori za 2012. godinu.

U bazi podataka Agencije za praćenje potrošnje lijekova, lijekovi su svrstani po klasifikaciji Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) po ATC grupama i po internacionalnim nezaštićenim nazivima (INN).

Za izradu izvještaja su korišćeni podaci o prometu svih registrovanih Veledrogerija, a koji su obavljali promet sa lijekovima u 2012. godini u Crnoj Gori (18 privatnih i 1 državna), tj. njihovi izvještaji o prodaji lijekova u Crnoj Gori iz 2012.godine. Prikazani su i odvojeni podaci o bolničkoj i vanbolničkoj potrošnji lijekova.

Svi izvještaji o potrošnji lijekova koji su bili u prometu, po INN-u, i po ATC klasifikaciji su iskazani brojem definisanih dnevnih doza na 1000 stanovnika na dan (DDD/1000/dan) i ukupnim iznosom u eurima, prema veleprodajnim cijenama.

Za preračun DDD-a, korišćena je metodologija WHO, a za izračun je korišćen broj stanovnika u Crnoj Gori iz 2012.godine, prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT). Za izračunavanje DDD/1000/dan po gradovima uzet je broj stanovnika u pojedinim gradovima, u 2012.godini takođe prema službenim podacima Zavoda za statistiku Crne Gore (MONSTAT).

U Crnoj Gori u 2012.godini, dobijeni podaci ukupne potrošnje lijekova ukazuju da je potrošnja bila 959,29 DDD/1000/dan, odnosno, ukupno 54.078.458,00€.

U iznosu od 54.078.458,00€ su uračunata ukupna potrošnja svih lijekova, gdje pripadaju i lijekovi koji nijesu definisani ATC klasifikacijom, kao i koji nemaju DDD a to su homeopatski lijekovi, i herbalni i njihova ukupna potrošnja iznosi 239.914.49€.

Prema podacima dobijenim od JAU Montefarm, za potrebe javnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori (lijekovi koji se nabavljaju tenderskim putem) u 2012.godini je izdvojeno 33.720.535,96 €.

Izveštaji obuhvataju sledeće tabele:

Tabela 1: Ukupna potrošnja lijekova u 2012.godini prema DDD/1000/dan po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 2: Ukupna potrošnja lijekova u 2012.godini u eurima po glavnoj grupi ATC klasifikacije

Tabela 3: 10 Prvorangiranih po potrošnji u DDD/1000/dan u 2012. Godine

Tabela 4: 10 Prvorangiranih po potrošnji u eurima u 2012. Godine

Tabela 5: Prvih 10 lijekova u 2012. godini po DDD/1000/dan, vanbolnička potrošnja

Tabela 6: Prvih 10 lijekova u 2012. godini po potrošnji u eurima, vanbolnička potrošnja

Tabela 7: Prvih 10 lijekova u 2012. godini po DDD/1000/dan, bolnička potrošnja

Tabela 8: Prvih 10 lijekova u 2012. godini po potrošnji u eurima, bolnička potrošnja

Tabela 9: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 10: 10 lijekova u 2012. godini za opštinu Podgorica po vrijednosti u eurima

Tabela 11: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 12: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Nikšić po vrijednosti u eurima

Tabela 13: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 14: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Bijelo Polje po vrijednosti u eurima

Tabela 15: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Bar po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 16: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Bar po vrijednosti u eurima

Tabela 17: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Berane po vrijednosti DDD/1000/dan

Tabela 18: 10 Prvorangiranih lijekova u 2012. godini za opštinu Berane po vrijednosti u eurima

Tabela 1

Ukupna potrošnja lijekova u 2012.godini po vrijednosti DDD/1000/dan prikazana po glavnim anatomskim grupama ATC klasifikacije			
R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupa	DDD/1000/dan
1	C	KARDIOVASKULARNI SISTEM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA KARDIOVASKULARNI SISTEM)	320,07
2	B	KRV I KRVOTVORNI ORGANI (LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KRVI I KRVOTVORNIH ORGANA)	188,42
3	A	ALIMENTARNI TRAKT I METABOLIZAM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA BOLESTI DIGESTIVNOG SISTEMA I METABOLIZMA)	119,83
4	N	NERVNI SISTEM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVNI SISTEM)	106,31
5	M	MIŠIĆNO-KOSTNI SISTEM (LJEKOVI ZA BOLESTI MIŠIĆNO-KOSTNOG SISTEMA)	92,94
6	R	RESPIRATORNI SISTEM (LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI RESPIRATORNOG SISTEMA)	46,77
7	J	ANTIINFektivNI LJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	33,02
8	G	GENITOURINARNI SISTEM I POLNI HORMONI (LJEKOVI ZA LIJEČENJE GENITO-URINARNOG SISTEMA I POLNI HORMONI)	23,66
9	H	HORMONSKI PREPARATI ZA SISTEMSKU PRIMJENU, ISKLJUČUJUĆI POLNE HORMONE	22,33
10	L	ANTINEOPLASTICI I IMUNOMODULATORI	3,50
11	S	SENZORNI ORGANI (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA OKO I UHO)	2,42
12	D	KOŽA I POTKOŽNO TKIVO (LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA)	0,18

13	P	ANTIPARAZITNI PROIZVODI, INSEKTICIDI I SREDSTVA ZA ZAŠTITU OD INSEKATA (LJEKOVI ZA LIJEČENJE INFEKCIJA IZAZVANIH PARAZITIMA)	0,13
14	V	OSTALO	0,02

Tabela 2

Ukupna potrošnja lijekova u EUR u 2012.godini prikazana po glavnim anatomskim grupama ATC klasifikacije			
R.br.	ATC	Nazivi glavnih ATC grupa	Iznos (EUR)
1	L	ANTINEOPLASTICI I IMUNOMODULATORI	8.988.628,78
2	A	ALIMENTARNI TRAKT I METABOLIZAM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA BOLESTI DIGESTIVNOG SISTEMA I METABOLIZMA)	7.468.336,46
3	C	KARDIOVASKULARNI SISTEM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA KARDIOVASKULARNI SISTEM)	6.919.812,96
4	B	KRV I KRVOTVORNI ORGANI (LJEKOVI ZA LEČENJE BOLESTI KRVI I KRVOTVORNIH ORGANA)	6.019.348,19
5	J	ANTIINFEKTIVNI LJEKOVI ZA SISTEMSKU PRIMJENU	5.919.811,80
6	N	NERVNI SISTEM (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA NERVNI SISTEM)	4.678.569,78
7	R	RESPIRATORNI SISTEM (LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI RESPIRATORNOG SISTEMA)	4.071.665,58
8	M	MIŠIĆNO-KOSTNI SISTEM (LJEKOVI ZA BOLESTI MIŠIĆNO-KOSTNOG SISTEMA)	2.986.873,48
9	G	GENITOURINARNI SISTEM I POLNI HORMONI (LJEKOVI ZA LIJEČENJE GENITO-URINARNOG SISTEMA I POLNI HORMONI)	2.739.820,33
10	H	HORMONSKI PREPARATI ZA SISTEMSKU PRIMJENU, ISKLJUČUJUĆI POLNE HORMONE	1.339.150,68
11	D	KOŽA I POTKOŽNO TKIVO (LJEKOVI ZA LIJEČENJE BOLESTI KOŽE I POTKOŽNOG TKIVA)	1.197.857,39
12	S	SENZORNI ORGANI (LJEKOVI KOJI DJELUJU NA OKO I UHO)	902.495,80
13	V	OSTALO	586.257,51
14	P	ANTIPARAZITNI PROIZVODI, INSEKTICIDI I SREDSTVA ZA ZAŠTITU OD INSEKATA (LJEKOVI ZA LIJEČENJE INFEKCIJA IZAZVANIH PARAZITIMA)	19.914,77

Tabela 3

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	62,36
2	B03BB01	folna kiselina	61,90
3	M01AB05	diklofenak	46,74
4	B03BA03	hidroksokobalamin	41,96
5	C08CA01	amlodipin	29,25
6	C07AB02	metoprolol	24,03
7	C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	23,73
8	C09AA09	fosinopril	22,73
9	M01AE17	deksketoprofen	22,08
10	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	21,04

Tabela 4

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L04AB01	etanercept	1.426.747,77
2	B03XA01	eritropoetin	1.378.388,41
3	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.170.222,86
4	L01XC03	trastuzumab	1.032.784,90
5	L01XC02	rituksimab	911.584,35
6	A16AB02	imigluceraza	817.363,82
7	L01XE01	imatinib	761.434,94
8	M01AB05	diklofenak	721.064,44
9	B05XA03	natrijum hlorid	668.096,52
10	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	630.145,07

Tabela 5

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po vrijednosti DDD/1000/dan - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	62,22
2	B03BB01	folna kiselina	61,09
3	M01AB05	diklofenak	46,02
4	B03BA03	hidroksokobalamin	38,73
5	C08CA01	amlodipin	29,09

6	C07AB02	metoprolol	23,84
7	C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	23,46
8	C09AA09	fosinopril	22,43
9	M01AE17	deksketoprofen	22,08
10	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	20,84

Tabela 6

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po iznosu u EUR - VANBOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L04AB01	etanercept	1.426.747,77
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	1.133.208,13
3	B03XA01	eritropoetin	825.802,55
4	L01XE01	imatinib	761.434,94
5	M01AB05	diklofenak	710.197,72
6	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	629.008,21
7	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	574.997,87
8	C09AA09	fosinopril	546.537,88
9	A02BA02	ranitidin	512.397,17
10	M01AE01	ibuprofen	500.706,66

Tabela 7

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po vrijednosti DDD/1000/dan - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BA03	hidroksokobalamin	3,23
2	H02AB04	metilprednizolon	0,85
3	B03BB01	folna kiselina	0,82
4	M01AB05	diklofenak	0,72
5	N05BA01	diazepam	0,63
6	H02AB02	deksametazon	0,61
7	A02BA02	ranitidin	0,57
8	B01AB05	enoksaparin natrijum	0,48
9	B01AB06	nadroparin	0,43
10	N05BA06	lorazepam	0,41

Tabela 8

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini po iznosu u EUR - BOLNIČKA POTROŠNJA			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	1.032.784,90
2	L01XC02	rituksimab	911.584,35
3	A16AB02	imigluceraza	817.363,82
4	B03XA01	eritropoetin	552.585,86
5	J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani, za intravaskularnu primjenu	547.341,60
6	L01XC07	bevacizumab	545.160,31
7	M05BA08	zoledronska kiselina	429.905,72
8	B05XA03	natrijum hlorid	408.234,78
9	L03AA02	filgrastim	351.015,50
10	J01DD04	ceftriakson	287.957,68

Tabela 9

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Podgorica po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BB01	folna kiselina	78,01
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	64,22
3	M01AB05	diklofenak	42,63
4	B03BA03	hidroksokobalamin	37,71
5	C09AA03	lizinopril	28,75
6	C07AB02	metoprolol	28,67
7	C08CA01	amlodipin	27,99
8	M01AE17	deksketoprofen	27,18
9	C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	24,80
10	C09AA09	fosinopril	23,24

Tabela 10

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Podgorica po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XC03	trastuzumab	1.032.784,90
2	L01XC02	rituksimab	911.584,35
3	A16AB02	imigluceraza	817.363,82

4	B03XA01	eritropoetin	593.718,12
5	L04AB01	etanercept	550.795,95
6	L01XC07	bevacizumab	537.968,89
7	M05BA08	zoledronska kiselina	403.196,39
8	J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani, za intravaskularnu primjenu	380.916,40
9	R03AK06	salmeterol, flutikazon	362.143,07
10	L01XE01	imatinib	357.360,57

Tabela 11

10 najkorišćenijih lijekova u 2012. godini u opštini Nikšić po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BA03	hidroksokobalamin	89,74
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	57,50
3	B03BB01	folna kiselina	57,11
4	M01AB05	diklofenak	48,22
5	C09BA03	lizinopril, hidrohlorotiazid	33,97
6	C08CA01	amlodipin	27,21
7	C07AB02	metoprolol	23,51
8	A02BA02	ranitidin	23,46
9	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	21,31
10	C09AA03	lizinopril	20,47

Tabela 12

10 najkorišćenijih lijekova u 2012. godini u opštini Nikšić po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L04AB01	etanercept	273.003,21
2	R03AK06	salmeterol, flutikazon	216.993,58
3	B03XA01	eritropoetin	170.007,96
4	B05XA03	natrijum hlorid	115.888,00
5	N05AX08	risperidon	107.818,71
6	L01XE01	imatinib	100.434,67
7	J01DD08	cefiksim	96.127,72
8	L03AB08	interferon beta-1b	78.556,30
9	M01AB05	diklofenak	77.921,12
10	R03AK03	fenoterol, ipratropijum	69.819,90

Tabela 13

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Bijelo Polje po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B03BA03	hidroksokobalamin	81,55
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	45,77
3	M01AB05	diklofenak	40,70
4	C08CA01	amlodipin	34,58
5	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	33,31
6	B03BB01	folna kiselina	30,18
7	C09AA09	fosinopril	25,53
8	C07AB02	metoprolol	23,76
9	R05DB13	butamirat	16,49
10	A10BB09	gliklazid	16,25

Tabela 14

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Bijelo Polje po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	B03XA01	eritropoetin	88.096,57
2	L04AB01	etanercept	85.679,37
3	L03AB08	interferon beta-1b	69.187,20
4	R03AK06	salmeterol, flutikazon	67.109,39
5	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	60.903,99
6	A10AE04	insulin glargin	57.933,36
7	A10AD05	insulin aspart	43.414,60
8	B05XA03	natrijum hlorid	43.239,29
9	J06BA02	imunoglobulin, normalni, humani, za intravaskularnu primjenu	41.615,60
10	C09AA09	fosinopril	38.986,79

Tabela 15

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Bar po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	64,43
2	B03BB01	folna kiselina	60,87
3	M01AB05	diklofenak	47,83
4	B03BA03	hidroksokobalamin	43,00

5	C09AA05	ramipril	29,03
6	C08CA01	amlodipin	26,99
7	C07AB02	metoprolol	23,36
8	R05DB13	butamirat	22,44
9	C09AA09	fosinopril	21,64
10	N05BA08	bromazepam	20,84

Tabela 16

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Bar po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XE01	imatinib	119.120,19
2	B03XA01	eritropoetin	104.774,56
3	A10AD05	insulin aspart	79.573,40
4	A10AE05	insulin detemir	67.433,76
5	R03AK06	salmeterol, flutikazon	53.702,21
6	M01AB05	diklofenak	52.785,15
7	B05XA03	natrijum hlorid	48.652,09
8	A10AE04	insulin glargin	47.483,34
9	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	45.327,67
10	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	42.511,37

Tabela 17

10 najkorišćenijih lijekova u 2012.godini u opštini Berane po vrijednosti DDD/1000/dan			
R.br.	ATC	INN	DDD/1000/dan
1	M01AB05	diklofenak	49,27
2	B01AC06	acetilsalicilna kiselina	48,96
3	B03BB01	folna kiselina	44,46
4	C09AA02	enalapril	28,99
5	C03BA11	indapamid	24,48
6	C08CA01	amlodipin	23,79
7	A10BB09	gliklazid	22,44
8	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	21,96
9	C07AB02	metoprolol	21,72
10	C09AA09	fosinopril	19,91

Tabela 18

10 najkorišćenijih lijekova u 2012. godini u opštini Berane po iznosu u EUR			
R.br.	ATC	INN	Iznos (EUR)
1	L01XE08	Nilotinib	85.898,00
2	B03XA01	eritropoetin	55.967,44
3	R03AK06	salmeterol, flutikazon	48.830,38
4	L04AB01	etanercept	47.895,30
5	M01AB05	diklofenak	40.183,87
6	A10AE04	insulin glargin	33.566,91
7	J01DD04	ceftriakson	30.996,60
8	B05XA03	natrijum hlorid	30.661,18
9	C09BA09	fosinopril, hidrohlorotiazid	30.094,32
10	L03AB11	peginterferon alfa-2a	28.167,96

Ljekovi koji su imali najveću potrošnju u Crnoj Gori u 2012. godini, prema DDD/1000/dan po glavnim grupama ATC klasifikacije su lijekovi koji djeluju na kardiovaskularni sistem (C) (vidi Tabelu 1), drugi su lijekovi koji se koriste za liječenje bolesti krvi i krvotvornih organa (B) treći su lijekovi koji djeluju na alimentarni trakt i metabolizam (A), itd.

Ljekovi koji su imali najveću potrošnju u eurima, prema veleprodajnim cijenama u Crnoj Gori u 2012. godini po glavnim grupama ATC klasifikacije su antineoplastici i imunomodulatori (L), drugi su lijekovi koji djeluju na alimentarni trakt i metabolizam.

Lijek koji je imao najveću potrošnju u Crnoj Gori u 2012. godini, prema DDD/1000/dan, je acetilsalicilna kiselina (vidi Tabelu 3), druga je folna kiselina, a treći je diklofenak, itd. Lijek koji je imao najveću potrošnju u Crnoj Gori u 2012. godini, prema ukupnoj količini izraženoj u eurima prema veleprodajnim cijenama je etanercept (vidi Tabelu 4), drugi je eritropoetin, salmeterol, flutikazon, itd.